

Кондратьєва Д. О., канд. техн. наук Джур О. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРОЄКТІВ
З МЕТОЮ РОЗШИРЕННЯ ЗБУТУ НА ЄВРОПЕЙСЬКИХ РИНКАХ**

Поточні умови функціонування підприємств характеризуються високим рівнем глобалізаційних трансформацій, що зумовлює активізацію процесів виходу на міжнародні ринки, зокрема європейські, які відзначаються складною інституційною архітектурою, жорсткими регуляторними вимогами та високим рівнем конкуренції. У таких умовах ефективний менеджмент міжнародних проєктів стає визначальним чинником забезпечення сталого розвитку підприємств, їх конкурентоспроможності та здатності адаптуватися до динамічних змін зовнішнього середовища.

Першочерговою особливістю менеджменту міжнародних проєктів у контексті розширення європейських ринків виступає необхідність урахування багаторівневої регуляторної системи Європейського Союзу, яка включає наднаціональні, національні та галузеві нормативи. Це обумовлює складність процесу планування та реалізації проєктів, оскільки менеджери повинні інтегрувати правові, екологічні, технічні та соціальні стандарти у структуру проєктного управління. Другою суттєвою особливістю є високий рівень культурної та інституційної різноманітності країн Європи, що вимагає від менеджерів міжнародних проєктів розвитку міжкультурної компетентності та здатності ефективно управляти мультинаціональними командами. Успішна реалізація проєктів залежить від здатності адаптувати управлінські підходи до локальних умов, враховуючи специфіку ділової культури, комунікаційних практик та поведінкових моделей учасників проєкту [1]. Важливим аспектом є необхідність інтеграції стратегічного та проєктного управління. Розширення на європейські ринки потребує чіткого узгодження стратегічних цілей підприємства з параметрами конкретних проєктів, що реалізуються. Це передбачає використання портфельного підходу до управління проєктами, який дозволяє оптимізувати розподіл ресурсів, визначати пріоритетність ініціатив та забезпечувати синергію між окремими проєктами. Українські підприємства, розуміючи необхідність розширення бізнесу за кордоном як умови виживання та розвитку отримали позитивний досвід при перебуванні

своїх процесів під високі стандарти маркетингу, логістики тощо. Українські ІТ-компанії активно застосовують гібридну модель управління Waterfall + Agile, коли проєкт розбивається на етапи, кожен етап має свій бюджет і термін, а в середині етапу команда працює спринтами. Така стратегія дає розширення збуту за рахунок швидкого тестування нових ніш. Компанії, що експортують матеріальну продукцію впроваджують систему «цифрового двійника», завдяки чому європейські ритейлери бачать шлях товару в реальному часі. Це забезпечує ефективний моніторинг ланцюга постачання. Українські підприємства харчової галузі створюють окремі проєктні офіси для впровадження стандартів ESG (Environmental, Social, and Governance), використовують технологію Blockchain для відстеження походження сировини, і як результат отримують позначки «Bio» або «Organic», що є необхідним для певних торгових мереж (Lidl, Carrefour тощо) з націнкою +30-50%. Крім того деякі компанії використовують крос-культурні проєктні команди із залученням європейських радників в структуру управління проєктом, коли, наприклад, за напрямом «Sales & Communication» працює та відповідає місцевий фахівець у країні цільового ринку. При цьому відбувається скорочення циклу продаж.

Особливу роль відіграє ризик-менеджмент, оскільки міжнародні проєкти характеризуються підвищеним рівнем невизначеності, що пов'язано з валютними коливаннями, політичними ризиками, змінами регуляторного середовища та логістичними обмеженнями. Особливої уваги потребує фінансовий аспект управління міжнародними проєктами, який включає питання залучення інвестицій, оптимізації витрат, управління валютними ризиками та оцінювання економічної ефективності проєктів. В умовах виходу на європейські ринки підприємства часто використовують змішані джерела фінансування, включаючи власні кошти, кредити міжнародних фінансових інституцій та грантові програми Європейського Союзу.

Ще однією особливістю є цифровізація процесів управління міжнародними проєктами, яка забезпечує підвищення прозорості, оперативності прийняття рішень та ефективності координації між учасниками проєкту [2]. Крім того, слід відзначити зростання значення сталого розвитку та ESG-підходів у менеджменті міжнародних проєктів. Це включає оцінювання екологічного впливу, впровадження ресурсоефективних технологій та забезпечення соціальної

відповідальності підприємств [3]. Таким чином, менеджмент міжнародних проєктів з розширення європейських ринків є складною багатовимірною системою, яка потребує інтеграції стратегічного бачення, адаптивності, високого рівня професійної компетентності та використання сучасних управлінських інструментів. Обґрунтовано, що застосування комплексного підходу до управління міжнародними проєктами дозволяє підвищити результативність виходу підприємств на європейські ринки та забезпечити їх довгострокову конкурентоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Латишева О. В. Сучасний інструментарій проєктного менеджменту та управління змінами для успішної реалізації проєктів та програм сталого розвитку промислового комплексу України. *Економічний вісник Донбасу*. 2025. № 1(79). С. 63-68. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-1\(79\)-63-68](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-1(79)-63-68).
2. Шишковський С., Аблязізов І., Суховаров-Жорновий Я. Особливості управління міжнародними проєктами. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-142>.
3. Джур О., Балачіна Є. Особливості застосування стандартів Зеленої Угоди на Українських підприємствах. *Економіка та суспільство*, (69). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-25>.

Корженко М. Д., канд. екон. наук Скрипник Н. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ KAIZEN-COSTING ДЛЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО ЗНИЖЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ НА ЕТАПІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ

У сучасних умовах господарювання підприємства функціонують у середовищі жорсткої конкуренції, швидких технологічних змін та постійного зростання вимог до ефективності використання ресурсів. У таких умовах особливого значення набуває впровадження сучасних методів управління витратами, які дозволяють не лише контролювати їх рівень, але й забезпечувати поступове зниження у процесі виробничої діяльності. Одним із таких підходів є метод kaizen-costing, який базується на концепції безперервного вдосконалення виробничих процесів.